

Eesti moodsa ajaloo konverents

Käesoleva aasta 10. ja 11. juunil toimus TLÜ Ajaloo Instituudis Eesti moodsa ajaloo konverents, mis seekord kandis järjekorranumbrit 14. Konverentsi teema oli „Transnatsionaalsed voolud Eesti moodsas ajaloos“. Konverentsi kahe päeva jooksul kuulati ära 29 ettekannet Eesti, Ameerika Ühendriikide, Soome, Islandi ja Saksamaa teadlastelt ja doktorantidelt. Professor Karsten Brüggemann kõneles konverentsi avakõnes transnatsionalismi teoreetilistest alustest, transnatsionaalse ajaloo uurimisest ning perspektiividest. Konverents algas paneeliga, kus Antti-Jussi Nygård, Jaak Valge, Seppo Vepsäläinen ja Kari Alenius rääkisid transnatsionaalsetest kontseptsioonidest ja võrgustikest. Järgmises paneelis käsitlesid Einar Värä, Magnus Ilmjärv ja Pauli Heikkilä transnatsionaalseid sidemeid ja koostöövorme. Konverentsi esimese päeva viimases paneelis pakkusid Toomas Anepaio, Liivi Aarma, Olavi Arens ja Timo Myllyntaus oma ettekannetes võrdlevat vaatenurka sellest, kuidas rahvus- ja riigipiire ületavad majandussuhted ja tehnoloogia on mõjutanud ühe või teise riigi kultuuri ja majandust.

Konverentsi teisel päeval jätkus töö paralleelselt mitmes sektioonis. Paneelis „Ränne transnatsionaalses kontekstis“ analüüsis Aivar Jürgenson oma ettekandes Siberi ja Kaukaasia eestlaste näitel olulisemaid tegureid, mis mõjutasid identiteedi kujunemist, etnilise ja rahvusliku tasandi vahekorda, regionaalsete ja transregionaalsete arengute mõju identiteetide kujunemisele. Samuti arutles ta võimaluste üle käsitleda diasporaidentiteete transnatsionaalses võtmes. Järgmises ettekandes valgustas Maarja-Merivoo Parro Ameerika eestlaste teise põlvkonna poliitilise ja kultuurilise identiteetiga seotud probleeme külma sõja aegses Soomes. Paneelis, kus mõtestati transnatsionaalset ühiskondlikku ja kultuurilist kogemust ning praktikaid, esitati kuus ettekannet – sõna võtsid Anja Kervanto Nevanlinna, Takehiro Okabe, Egge Kulbok-Lattik, Heli Meisterson, Heli Reimann ja Aivar Sepp, kelle ettekanne oli valminud koos Kalju Pajuga. Diplomaatiat ja rahvusvahelisi suhteid Balti regioonis Esi-

mesest maailmasõjast kuni külma sõja lõpuni analüüsivas paneelis kuulati Mart Kuldkepi, Guðni Th. Jóhannessoni ning Lars Fredrik Stöckeri ettekandeid. Samuti kaht kahe autoriga ettekannet: Una Bergmane ja Louis Clerci ning Pertti Grönholmi ja Kaarel Piirimäe oma. Paneelis „Eesti ja Balti riigid ning NSV Liidu kokkuvarisemine. Uued perspektiivid külma sõja lõpul“ esitasid oma uurimistulemusi Juhhan Saharov, Olev Liivik, Triin Tark ja Holger Mölder.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kahe päeva jooksul esitatud ettekannetest Eesti ajaloo probleemidest rahvus- ja riigipiiride ülese ajaloo võtmes said konverentsil osalejad uusi teadmisi ning täiendavat ja loodetavasti ka viljakat mõtlemisainet. Ühtlasi sai ka selgemaks, milliste uurimissuundadega tuleks edasi liikuda, milliseid Eesti ühiskonna arengu tahke, sidemeid ja seoseid Euroopa ja kogu maailmaga oleks vaja täiendavalt uurida, et paremini mõista siinset minevikku ja ka arenguid tänapäeval.

Maie Pihlamägi
konverentsi peakorraldaja

Maie Pihlamägi

(1950), *PhD*, vanemteadur,
Tallinna Ülikooli Ajaloo Instituut,
Rüütli 6, 10130 Tallinn,
maie.pihlamagi@tlu.ee